

REDUIR LA DESIGUALTAT ALS I ENTRE ELS PAÏSOS

Objectius de Desenvolupament Sostenible des d'una mirada feminista

A nivell mundial, les dones guanyem un 24% menys en comparació amb els homes. Tenim més possibilitats, en comparació amb els homes, d'ocupar llocs de treball vulnerables; de fet, als països en desenvolupament fins el 75% de les feines de les dones corresponen al sector no formal o sense protecció. A tot el món, el 83% del treball domèstic està en mans de dones i la majoria no té dret legal a rebre un salari mínim.

La discriminació per motius de gènere també sol convergir amb altres tipus de discriminació que afecten l'edat, la discapacitat, l'etnicitat, l'estatus econòmic, etc., multiplicant la càrrega de les desigualtats repetidament.*

El capitalisme és compatible amb la vida?

Per contribuir a reduir la desigualtat als i entre els països, els feminismes diversos realitzen diferents propostes des de les **economies feministes**. Des d'una perspectiva interseccional i des d'un enfocament de Drets Humans, ens interessem particularment per aquelles propostes d'economia feminista que aporten quelcom per a la radical **transformació del sistema capitalista heteropatriarcal**. Propostes que qüestionen el fonamenta-

lisme del mercat sobre l'economia i que posen al centre de l'anàlisi econòmica la vida.**

El sistema capitalista heteropatriarcal es construeix en base a la desigualtat i necessita de la desigualtat per mantenir-se. *El capitalisme és incompatible amb la vida (humana i natural) i fa servir les vides com mitjans per obtenir un benefici econòmic* (Teresa Blandón). Per reduir les desigualtats és clau qüestionar el model de creixement econòmic, els processos d'acumulació salvatge i de consumisme exacerbats, transformant un sistema socioeconòmic que s'ha articulats sobre la base de la dominació i explotació de les dones i dels recursos naturals.

El capitalisme manté una sèrie d'**esferes econòmiques invisibles com serien les llars**: *esfera econòmica invisible, feminitzada, devaluada i privatitzada, des de la que es frena l'acció col·lectiva* (Amaia Pérez Orozco). La feina de cuidadora i la feina reproductiva invisibilitzada i devaluada són la base sobre la qual es manté el capitalisme. Les estructures familiars capitalistes se sostenen sobre l'ideal de l'amor romàntic, un dels pilars centrals de l'heteropatriarcat i del capitalisme. Una altra esfera econòmica invisible i devaluada és l'agricultura de subsistència, realitzada majoritàriament per les dones arreu del món.

Com són expropiats i explotats els cossos de les dones?

Al sistema capitalista heteropatriarcal els cossos de les dones són posats al servei dels altres, de la família, de l'Estat, de les transnacionals. **Els cossos de les dones al servei del procés d'acumulació**. El sistema capitalista ha expropiat els cossos de les dones a través de la divisió sexual del treball.

** La vida que mereix ser viscuda

* <http://www.unwomen.org/es/news/in-focus/women-and-the-sdgs/sdg-10-reduced-inequalities>

La feina de cuidadora és una feina invisibilitzada, no remunerada, que no “genera ingressos” i que no confereix drets de ciutadania. Amb el neoliberalisme aquesta expropiació s’acreu ja que les polítiques neoliberals d’austeritat i de privatització dels serveis públics, en les quals els Estats cedeixen la seva sobirania al mercat, impacten de manera cruenta als **coscos de les dones**. I ho veiem a la **feminització de les migracions a l’Amèrica Llatina**, a partir de la signatura dels Tractats de Lliure Comerç que van tenir com a conseqüència que un gran nombre de dones hagués d’emigrar com a **estratègia de supervivència**. Dones migrades que s’ocupen de cuidar les famílies del nord, la majoria de vegades amb salaris molt baixos, sense protecció social, sense reconeixement de drets i amb moltes dificultats per a reagrupar les seves famílies degut a les lleis d’estrangeria.

ment les dones, agreujant la pobresa entre elles i excloent-les cada cop més del mercat laboral.

- A la Unió Europea el nombre de dones en situació de pobresa és superior de forma estable al d’homes, comptabilitzant-se a l’actualitat en uns 64,6 milions de dones enfront 57,6 milions d’homes.
- La bretxa salarial entre homes i dones es situa al 16,3%, ja que les formes atípiques i precàries de contractes laborals també afecten en major mesura les dones que els homes.

A nivell estatal:

- L’Estat espanyol és el segon país de la UE amb major índex d’atur de dones i duplica dues vegades i mitja la taxa europea. La taxa espanyola d’atur femení es situa al 25,4%, enfront l’europea que assoleix el 10,3%.^{**}

- Del total de dones majors de 16 anys (19.744.325) només 8.105.700 tenen una feina remunerada, 2.496.700 estan a l’atur i gairebé l’altra meitat (9.141.925) té la consideració de dones inactives.^{**}

- La contractació a temps parcial a les dones és del 22%, aproximadament, 1 de cada 4 dones té un contracte a temps parcial.^{***}

Cal posar la vida al centre de les anàlisis econòmiques per aconseguir reduir la desigualtat als i entre els països.

Podem reduir les desigualtats sense assolir la justícia de gènere?

Tal i com es denuncia a la Resolució del Parlament Europeu, de 26 de maig de 2016, sobre pobresa i perspectiva de gènere (2015/2228(INI)).^{*}

- Les polítiques d’austeritat aplicades pels Estats membres, sumades a la crisi econòmica dels últims anys, han ampliat les desigualtats i han afectat especial-

* http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0235+0+DOC+XML+V0//ES&language=ES#ref_1_10

** Informe UGT 8 de març de 2016: <https://es.scribd.com/document/302667179/Informe-8-Marzo-2016-Ugt>

*** Informe Dones 8 de març CCOO. Secretaria de la Dona.

Legislació Catalunya

- Estatut d’Autonomia de Catalunya, juny 2006.
- Llei 17/2015, del 21 de juliol, d’igualtat efectiva de dones i homes.
- Llei 5/2008, 24 abril del dret de les dones a eradicar la violència masclista, abril 2008.

Legislació El Salvador

- Llei d’Igualtat, Equitat i Eradicació de la Discriminació contra les Dones, 2011.
- Llei especial integral per a una vida lliure de violència per a les Dones.

El Salvador no ha ratificat el C189 - Conveni sobre les treballadores i els treballadors domèstics, 2011 (núm. 189).

A El Salvador, la participació de les dones al mercat laboral és de 47,8%, enfront un 80,7% de participació dels homes.

En feines remunerades, les dones guanyen en promig un 15,5% menys que els homes. La raó principal de la inactivitat laboral de les dones és la feina de cuidadora. Més del 90% de les dones participen en tasques de treball domèstic, no sempre remunerat, segons l’enquesta d’ús del temps disponible per al país, realitzada per MINEC, DIGESTYC i UNFPA el 2010.

Realitzat per:

COOPERACCIÓ

Amb el suport de:

Més informació a: agendessexuals.wordpress.com